

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

3-son (5-jild)
2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Mansurov Ulug'bek Umarovich</i> FARG'ONA VODIYSI SHAHARLARIDA TIBBIYOT TIZIMIDAGI O'ZGARISHLAR (1917-1990-YILLAR)	12-20
<i>Yuldashev Ulugbek Kadirjanovich</i> O'ZBEKISTONDA PROFESSIONAL TA'LIM BOSQICHIDA DUAL TA'LIM SHAKLINING JORIY QILINISHI TARIXI	21-27
<i>Bobobekova Nargiza Ismatullayeva</i> JIZZAX VILOYATI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMI FAOLIYATI TARIXI (XIX ASR IKKINCHI YARMI - XX ASR BOSHLARI)	28-33
<i>Esanova Nilufar</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONNING YENGIL SANOAT SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR BILAN HAMKORLIGI	34-37
<i>Tursunov Bekzot Yandashevich</i> QO'QON XONLIGI QO'SHININING QUROL-ASLAHALARIGA OID	38-45
<i>Давлетмуратов Куралбай Хожамуратович</i> АНТИЧНЫЕ И СРЕДНЕВЕКОВЫЕ ЗООМОРФНЫЕ МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ ИЗДЕЛИЯ ХОРЕЗМА	46-52
<i>Raximov Bektosh, Tashmuradov Umidbek</i> AMIR TEMUR VA TEMURIYLAR DAVRIDA TASHQI DIPLOMATIK ALOQALARNING DAVLAT SIYOSIY TARAQQIYOTIDAGI AHAMIYATI	53-57
<i>Otaxanov Alisher Mamadaliyevich</i> TEMURIY MALIKALARNING ILM-FAN VA IJTIMOIIY TARAQQIYOTGA QO'SHGAN HISSALAR	58-64
<i>Xakimov Ravshan Raimovich</i> MIRZACHO'LNING ETNOEKOLOGIK MUAMMOLARI	65-74
<i>Ergashev Jahongir Yunus o'g'li</i> TURK XOQONLIGINING BOSHQARUVIDA IMPERIYACHILIK XUSUSIYATLARINING O'ZIGA XOS JIHATLARI	75-82

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Gabriel Ayodeji Ogunmola</i> ЦИФРОВОЙ ДИВИДЕНД: ИЗУЧЕНИЕ ПОТЕНЦИАЛА ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	83-96
<i>Abdullayev Altinbek Yangibayevich</i> KORXONANING KOMPLEKS ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI VA QO'SHIMCHA MAHSULOT ISHLAB CHIQUARISH HISOBINI YURITISHNING USLUBIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	97-113
<i>Komolov Odiljon Sayfidinovich</i> KREDIT TASHKILOTLARINI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING TAHLILI	114-123

<i>Shaislamova Nargiza Kabilovna</i> MAMLUKAT IQTISODIYOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING ROLI	124-134
<i>Qo'chqarov Baxtiyor Xoshimjanovich</i> KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING AYLANMA MABLAG'LARINI SHAKLLANTIRISH VA UNDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARI	135-147
<i>Abdimurodov Baxrom, Abdimurodov Bahodir</i> AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA XODIMLARGA HAQ TO'LANADIGAN HAR YILGI MEHNAT TA'TILINI RASMIYLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH	148-152
<i>Matkarimov Inomjon, Yuldashbayev Azizullo</i> BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH	153-158
<i>Исламмутидинова Дина Файзрахмановна</i> ТРАНСФОРМАЦИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ КОНЕВОДСТВА В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНИ	159-166
<i>Ravshanov Zaxiriddin Ibragimovich</i> OVQATLANISH XIZMATLARI SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI RIVOJLANTIRISH BORASIDA TAVSIYALAR	167-176
<i>Джуманиязов Уббинияз Исмайл улы</i> ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ КИТАЯ	177-183
<i>To'lov Ulu'bek Toshmamatovich</i> YERLARNI BAHOLASH VA SOLIQQA TORTISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH	184-193
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich,</i> IJTIMOIY-KASBIY FAOLIYAT JARAYONIDA SUN'IY INTELLEKTNING INSON SALOHİYATIGA TA'SIRI	194-200
<i>Tashanov Abduxoliq</i> QADIMGI SHARQ MANBALARIDA INSON BUZG'UNCHILIGI HAQIDAGI QARASHLAR ...	201-206
<i>Muhamedov Asror Asadovich</i> UCHINCHI RENESSANS POYDEVORINI YARATISHDA YUSUF XOS HOJIB FALSAFIY MEROSIDAN FOYDALANISH	207-213
<i>Жумаева Шахло Суюновна</i> ВОПРОС НРАВСТВЕННОГО СОВЕРШЕНСТВА В УЧЕНИИ АХМАДА ЯССАВИ	214-219
<i>Eshonqulov Laziz Norqobul o'g'li</i> HAJVIYLIKNING PSIXOLOGIK IJTIMOIY-MADANIY VA ESTETIK XUSUSIYATI	220-224
<i>G'ulomov Zuxriddin Baxromjon o'g'li</i> AXBOROTLASHGAN JAMIYATDA YOLG'ON AXABOROTLARNING MAZMUN-MOHİYATI VA KONSEPTUAL ASOSLARI	225-231
<i>Xaitov Lazizbek Azamatovich</i> HAKIM TERMIZIYNING FALSAFIY TA'LIMOTI	232-236

<i>Ortiqov Shahriddin</i> SHAXS ESTETIK ONGI VA MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHDA TEATR SAN'ATINING O'RNI	237-241
<i>Toshiboeva Munavar</i> IJTIMOIY-MA'NAVIY MUHIT BARQARORLIGIDA XOTIN-QIZLARNING ISHTIROKI	242-248
<i>Murotov Elyor Narzillo o'g'li</i> YANGI O'ZBEKISTONNING TARAQQIYOT STRATEGIYALARINING UZVIYLIGI VA FALSAFIY TAHLILI	249-255
<i>Soipova Mavjuda Karimjanovna</i> FAZL IBN AHMAD TA'LIMOTIDA NUR VA HARAKAT MASALASI	256-260
<i>Ashurova Xurshida Sag'dullaevna</i> HOJI MUIN ZAMONDOSHI SHOKIR MUXTORINING HAYOTI VA FAOLIYATI HAQIDAGI QARASHLARI	261-264
<i>Karimov Anvarjon Lutfilloyevich</i> IBN SINO FALSAFIY MEROSIDA AXLOQI MASALASI	265-269
<i>Shakambarov Abdurashid Abdujabbarovich</i> MA'NAVIY MARGINALLASHUV DAN HIMOYALANISHDA XORIY TAJRIBASI	270-275
<i>Samadov Jonmurod</i> JALOLIDDIN RUMIY GNOSEOLOGIASINING ZAMONAVIY TAHLILI	276-280
<i>Barnoev Sanjar Qurbonovich</i> YUSUF HAMADONIYNING INSON VA KOINOT UYG'UNLIGIGA OID TA'LIMOTIDA ME'YOR MASALALARI	281-286
<i>Ярлакабов Джамшид Мамасултонович</i> СВОБОДА И НЕОБХОДИМОСТЬ КАК ВЕКТОРЫ РАЗВИТИЯ ГЛОБАЛЬНОГО ОБЩЕСТВА: РЕАЛИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ	287-291

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Isanova Feruza Tulqinovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA XALQARO HUQUQ SOHASIGA OID LESIK BIRLIK LARNING SINXRON TAHLILI	292-297
<i>Xayrullayeva Shahzoda Farhod qizi</i> O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA SALBIY VA IJOBIY HIS TUYG'ULARNI LINGVOKULTUROLOGIK TAHLILI	298-303
<i>Tadjiyeva Mastura, Umarxonova Dilafruz</i> INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARIDA "BOYLIK" VA "FAQIRLIK" KONSEPTLARINING AKSIOLINGVISTIK TAHLILI	304-308
<i>Sharipova Nilufar Shaxrillo qizi</i> ZAMONAVIY DUNYO ADABIYOTIDA XALQ KULGISI ASOSIDA KELIB CHIQQAN YANGI BADIY SHAKLLAR	309-312
<i>Ochilova Gulnoza Farxod qizi</i> NUTQ BIRLIK LARI MASALASINING UMUMIY TILSHUNOSLIK DAGI TALQINI	313-316
<i>Alqarov Nazarbek Alisher o'g'li</i> IT MOTIVINING DUNYO VA O'ZBEK ADABIYOTSHUNOSLIGIDA O'RGANILISHI	317-322

<i>Abdusalomov Firuz Abduxoliqovich</i> HARBIY DISKURSDA BUYRUQNING VOQELANISHI	323-329
<i>Ruzmatova Gulnara Kulmamatovna</i> STYLISTIC AND LINGUACULTUROLOGICAL FEATURES OF IMPLICATURES IN ENGLISH AND UZBEK ANECDOTES	330-333
<i>Safarova Farida, Toshkulova Madinabonu</i> THE STUDY OF TEXT LINGUISTIC	334-337
<i>Amonova Dilshoda Azamat qizi</i> ADABIYOTDA BADIY OBRAZ TUSHUNCHASI VA UNING XUSUSIYATLARI (DEN BRAUNNING "DA VINCHI SIRI" ROMANI MISOLIDA)	338-343
<i>Sultonova Gulchehra Xusanovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILI NAMUNASI SIFATIDA AFORIZMLARNING MADANIY VA FALSAFIY JIHATLARI	344-348
<i>Makhmudova Mutabar Dustmukhammad kizi,</i> CAUSES OF STEREOTYPE OCCURRENCE	349-353
<i>Sadullaeva Matlyuba Akhrorovna,</i> NUMERIC MYSTERIES: THE ROLE OF NUMBERS AND SYMBOLISM IN "THE DA VINCI CODE"	354-359
<i>Khusenova Shosura Toshtemirovna,</i> DOCTORS' ATTITUDES TOWARD LEARNING ENGLISH: A NEEDS ANALYSIS REPORT	360-363
<i>Mamajanova G'uncha, Shakirova Saida</i> EKVIVALENTLIK VA TAFOVUT MEZONLARI ASOSIDA O'ZBEK VA INGLIZ METAFORALARINING QIYOSIY TAHLILI	364-368
<i>Saydullayeva Dilrabo Ilxom qizi</i> SODIQIY AFSHORNING "MAJMA UL-HAVAS" TAZKIRASI VA UNING O'ZBEK TAZKIRASHUNOSLIGIDAGI AHAMIYATI	369-372

12.00.00 - YURIDIK FANLAR

<i>Нурпеисов Еркеш, Ибраева Алуа, Сманова Акмарал</i> КОНСТИТУЦИОННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТРИАДЫ В ИСТОРИЧЕСКОМ ВЫБОРЕ КАЗАХСТАНА	373-379
<i>Камалов Мансурхон Мухтарович</i> К ВОПРОСУ О КОНФЛИКТЕ ИНТЕРЕСОВ В КОРПОРАТИВНЫХ ОТНОШЕНИЯХ	380-385
<i>Komilov Avazbek Bokijonovich</i> QONUN BUZILISHI, UNING KELIB CHIQISH SABABLARI VA BUNGA IMKONIYAT YARATIB BERAYOTGAN SHART-SHAROITLARNI BARTARAF ETISH TO'G'RISIDAGI PROKUROR TAQDIMNOMASINING MAZMUNI VA UNGA QO'YILGAN TALABLAR	386-394
<i>Xolov Utkir Shomurodovich,</i> QONUNYI KUCHGA KIRGAN SUD Hujjatlari Yangi Ochilgan Holatlar bo'yicha qayta ko'rishning ayrim masalalari	395-399
<i>Kuldoshev Ulug'bek Otabek o'g'li</i> KASB YUZASIDAN O'Z VAZIFALARINI LOZIM DARAJADA BAJARMASLIK VA XAVF OSTIDA QOLDIRISH JINOYATLARINING SUBYEKTI VA ULARNING FARQLI JIHATLARI	400-407

<i>Ибрагимова Сабина Эркиновна</i> К ВОПРОСУ О ДАЛЬНЕЙШЕЙ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ПРАВОСУДИЯ НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ, В УГОЛОВНО- ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	408-413
<i>Avezov Dilshod Sadulayevich</i> MAHALLIY KENGASH DEPUTATINI CHAQIRIB OLISH MASALALARI VA UNING XUSUSIYATLARI	414-418
<i>Haydarov Jaloliddin Hamza o'g'li</i> VALYUTA QIMMATLIKLARINI QONUNGA XILOF RAVISHDA OLISH YOKI O'TKAZISH JINOYATINING PREDMETI TAHLILI	419-423
<i>Zairov Asadbek Sayfullo o'g'li</i> INKLYUZIV TA'LIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA QONUNCHILIK BAZASINING ROLI	424-432
<i>Karimov Bekmurodjon Anvarjonovich</i> BMT INSON HUQUQLARI BO'YICHA SHARTNOMAVIY ORGANLARI TIZIMINI KUCHAYTIRISH	433-442
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna</i> ZAMONAVIY OLIY TA'LIMDA KREATIVLIKNI TASHXISLASH METODIKALARINI QO'LLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	443-449
<i>Raxmatov Otabek Urinbosarovich</i> "JISMONIY TARBIYA VA SPORT PEDAGOGIKASI" FANINING BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA VA SPORT FAOLIYATI MUTAXASSISLARINI TAYYORLASHDAGI AHAMIYATI	450-455
<i>Xamroyev Samijon Salimovich</i> SPORT TO'GARAGI MAHG'ULOTLARIGA TALABALAR QIZIQISHLARINI SHAKLLANTIRISHDA UZLUKSIZLIKNI TA'MINLASH VOSITALARI	456-461
<i>Berdiyeva Nilufar Ibodullayevna</i> TALABALARDA INSHONING MAZMUNII- MANTIQUIY BAYON QILINISHIGA DOIR BILIM, KO'NIKMA VA MALAKALARNI SHAKLLANTIRISH	462-467
<i>Ortiqov Bekruh Baxodir o'g'li</i> ZAMONAVIY VOLEYBOLCHILARNING JISMONIY TAYYORGARLIGI VA BIOMEXANIK XUSUSIYATLARI HAMDA SAMARADORLIKKA TA'SIRI	468-472
<i>Jumayeva Xulkarxon Muxammadjonovna</i> TALABALARNI INVARIANTIV VA VARIATIV TAHDIDLARDAN HIMOYALASHNING PEDAGOGIK STRATEGIYASI	473-480
<i>Avliyaqulov Tolib Xolmurodovich,</i> TALABALAR KASBIY-AXLOQIY TAYYORGARLIGIGA QADRIYATLARGA ASOSLANGAN YONDASHUV	481-486
<i>O'tashev Xasan Nematullayevich</i> OLIIY TA'LIM MUASSASASIDA SPORT ISHLARINING USTUVOR VAZIFASI SIFATIDA SPORT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING MUHIM JIHALTLARI	487-492
<i>Axmadjanov Doniyor Baxtiyor o'g'li</i> BO'LAJAK TARIX O'QITUVCHISINING AXLOQIY YETAKCHILIGI VA KASBIY FAZILATLARI	493-500

<i>Mengliyev Bobur Normamatovich</i> O'QITUVCHILARNI PEDAGOGIK KOMPETENTLIGINI TAHLIL QILISH USULLARI	501-507
<i>Gafforov Alisher Xolmurodovich</i> PROFESSIONAL TA'LIM MUASSASALARI RAQAMLI TA'LIM RESURLARINI LOYIHALASH, TIZIMLASHTIRISH VA UNING MAZMUNI	508-518
<i>Qurbonova Bonu Quvondiq qizi</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI KITOBGA QIZIQTIRISH: SAMARALI USULLAR VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	519-524
<i>Zubaydullayev O'ktam Raim o'g'li</i> O'QUVCHI SHAXSINI SHAKLLANTIRISHDA SAN'ATNING O'RNI	525-529
<i>Raximov Nurillo Narzullaevish</i> BO'LAJAK MUSIQA O'QITUVCHISINI KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASH: MUAMMO VA YECHIMLAR	530-538
<i>Ergashova Munisa Hoshim qizi</i> MUSTAQIL TA'LIMNI O'YINLAR ORQALI TASHKIL ETISH	539-543
<i>Nuriddinova Madina, Nuriddinov Muhriddin</i> USING WIKI-TECHNOLOGY TO IMPROVE STUDENTS' WRITING COMPETENCE	544-552
<i>Kalekeeva Sarbinaz Turkmenbaevna,</i> O'QUVCHILARNING MANTIQUIY FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHGA QARATILGAN ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	553-560
<i>Nasriddinova Hulkar Komiljonovna,</i> RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING BOSHLANG'ICH SINFLAR MATEMATIKA TA'LIMIDA QO'LLANILISHI IMKONIYATLARI	561-565
<i>Evatov Saminjon Sobirovich</i> JAMOAVIY FAOLIYATNI TASHKEL ETISH ASOSIDA O'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH	566-572
<i>Samatova Shohsanam Xolmuhammad qizi</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOGNITIV YONDASHUV ASOSIDA TIZIMLI FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISH TAMOIYILLARI	573-577
<i>Idrisov Mironshoh Ilyos o'g'li</i> TALABALARNI JISMONIY TARBIYA, SPORT VA TURIZM VOSITALARI BILAN SOG'LOMLASHTIRISH TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	578-582
<i>Nasriddinova Nilufar Shuxrat qizi</i> 1-SINF ONA TILI DARSLARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING INTENSIVLIGINI TA'MINLASH METODIKASI	583-587
<i>Yavkochdiyeva Dilafruz</i> TALABALARNI PEDAGOGIK KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHDA "STAATE" INNOVATSION TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH	588-593

Received: 16 February 2025

Accepted: 5 March 2025

Published: 20 March 2025

Article / Original Paper

INTERPRETATION OF THE PROBLEM OF SPEECH UNITS IN GENERAL LINGUISTICS

Ochilova Gulnoza Farhod kizi,

Doctoral student of the Samarkand

State Institute of Foreign Languages

E-mail: gulnoza.ochilova@internet.ru

Abstract. This article will explore the concepts of language and speech. The differences and similarities between them are analyzed. This article provides information on the degree of study of issues related to units of speech in general linguistics.

Keywords: language, system, structure, speech, units of language, units of speech, general linguistics.

NUTQ BIRLIKLARI MASALASINING UMUMIY TILSHUNOSLIKDAGI TALQINI

Ochilova Gulnoza Farxod qizi

Samarqand davlat chet tillar instituti doktoranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada til va nutq tushunchalari yoritilib o'tiladi. Ular o'rtasidagi tafovutlar va o'xshashliklar tahlil qilinadi. Umumiy tilshunoslikda nutq birliklariga taalluqli masalalarning o'rganilganlik darajasi haqidagi ma'lumotlar o'z aksini topadi.

Kalit so'zlar: til, sistema, struktura, nutq, til birliklari, nutq birliklari, umumiy tilshunoslik.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I3Y2025N43>

Kirish. Ferdinand de Sossyur til va nutq o'rtasidagi farqni shaxmat o'yin qoidalariga asoslanib tushuntiradi. Shaxmat donalari va ularning harakat qoidalari insonning til birliklarga o'xshaydi, bu xuddi odamlarga xos bo'lgan aql-idrok va ularning kombinatsiyasi qoidalariga o'xshaydi. O'yin shartlari hamma uchun bir xil. Bunday holatda o'yinchi – ma'ruzachi va shaxmat o'yinini bilish – gapira olish qobiliyatiga o'xshaydi. Shunga asoslangan holda, bunga biz til – nutq qobiliyatimizni – nutq uchligini shaxmat o'ynash qobiliyati shaklida qo'yishimiz mumkin.

Til birliklar: fonema, morfema, leksema, gap;

Nutq birliklari: nutq tovushi, qo'shimchalar, so'z, so'z birikmasi, jumla; [1]

Agar til va nutq birliklariga dialektik yondashsak, til quyidagi xususiyatlarni o'z ichiga oladi: umumiylik, mohiyat, imkoniyat va sabab. Nutq va uning birliklari quyidagi xususiyatlarga ega: xususiylik, voqea, haqiqat, oqibat.

Til birliklari ham ma'lum bir lingvistik darajaga tegishli bo'lib, ular quyidagilarga ko'ra farqlanadi: fonetik, leksik, morfologik, sintaktik paradigma [2]. V. Gumboldt lingvistik nazariyasining asosiy o'rinlaridan biri sifatida til shakli, tilning ichki tuzilishi nazariyasini tahlil qilgan. V. Gumboldt nazariyasiga binoan, til shakllarining bir necha turlari mavjud. Ulardan biri nutq tovushlaridan til shakllarini shakllantirish, boshqasi esa til shaklining tizim sifatida

namoyon bo'lishi, ya'ni tilning har bir qismi yoki elementi muayyan elementga muvofiq mavjud bo'lishidir [3].

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Ferdinand de Sossyur til nazariyasiga ikki xil nuqtai nazardan yondashadi. Bir tomondan qaraganda, til ramzlar tizimidir. Boshqa tomondan, til ham ijtimoiy hodisa, ham jamiyatining mahsulidir. Ferdinand de Sossyur til "ijtimoiy fakt" ekanligini ta'kidlaydi, uni an'anaviy qoidalar to'plami yoki nutq bilan bog'liq normalar sifatida e'tirof etadi. Kamida ikki kishi suhbatlashganda, kommunikativ zanjir alohida ma'ruzachilarning ongi o'rtasida shakllanadi.

Til – bu mavhum hodisa hisoblanib, inson miyasining til xotirasidagi bir qismida joylashgan tafakkur bilan oziqlanadi. Tildagi mavjud hodisalar til birliklari deb ataladi. Nutq jarayoni natijasida hosil bo'lgan til birliklariga nutq birliklari deb ataladi. Ba'zi adabiyotlarda, nutq va til ikkilamchi va qarama-qarshilik sifatida qaraladi, aslida bu haqda gapirish noto'g'ri, chunki til va nutq butun va qismning munosabati kabi hodisalardir. Shuni ta'kidlash kerakki, nutqqa muqobil sifatida ajralib turadigan hodisa bu – til. Til birliklardan biri bo'lgan fonema qaysiki tilning boshqa lingvistik birliklariga nisbatan eng kichik birlik bo'lsa ham, u eng katta vazifani bajaradi [3]. Bundan tashqari, boshqa til birliklari fonemalarga asoslangan. Fonemaning vazifasi morfema, leksema va so'z kabi ma'noni ifodalovchi va vazifalarni bajaradigan birliklarni yaratish, ularni tovush tomondan shakllantirish va tovush tomonini o'z o'rnida farqlash kabilarni o'z ichiga oladi. Fonemalar – tilning eng minimal birligi bo'lib, ular tovushlarning umumiy namunasi qaysiki inson nutq organlari tomonidan yaratilgan va bizning ongimizda cheksiz umumiy tovushlar qatori sifatida yashaydi. Ma'ruzachilarning ongidagi ushbu psixo-akustik tasvirlarga asoslanib, ular tovushlarni nutq organlarini harakatlantirish orqali yaratadilar.

Muhokama. Leksema fonema va morfemadan umumiy dialektikasi bilan farq qiladi va ma'lum xususiyatlari bilan ajralib turadi [2]. Ushbu til birligi lingvistik hodisa sifatida qaralganda umumiy, nutq hodisasi sifatida qaralganda xususiydir. Til birligi sifatida leksema butunlay bog'langan 2 qismning yaxlitligi va birligini ifodalaydi. Til birliklari tizim tuzilishida ma'lum bir munosabatlarga ega. Bu munosabatlar, o'z navbatida, 2 guruhga bo'linadi: a) bir xil darajaga tegishli birliklarning o'zaro munosabatlari b) turli darajalarga tegishli birliklarning o'zaro munosabatlari, ya'ni uni darajalararo munosabatlar deb atash mumkin. Shu nuqtada, ushbu munosabatlarda ishtirok etadigan birliklar bir-biri bilan munosabatlarning 2 turiga kiradi: a) birlashish b) ketma-ket. Har bir leksema til birlik sifatida ham mazmunga ega. Leksemalarning tarkib rejasi narsalar, harakatlar, belgilar, miqdorlar va boshqalarni ifodalovchi tushunchalarni anglatadi [3].

"Nutq – bu amaldagi til", — deydi taniqli tilshunos Ferdinand de Sossyur, qaysiki bu ikki tushunchani birinchi bo'lib ajratgan inson. Darhaqiqat, agar til tizim bo'lsa, ya'ni ma'lum elementlar(birliklar) va munosabatlar to'plami, ular o'rtasidagi munosabatlar (masalan, so'zlar ham, morfemalar ham bir-biri bilan sinonim va antonimik bo'lishi mumkin), keyin nutq bu tizimning ishlash jarayoni (shuningdek, ushbu jarayonning natijasi, ma'lum ma'ruzachilar tomonidan amalga oshiriladi).

Til va nutq birliklarining turlari:

- nutqda: allofonlar, morflar, so'zlar, so'z birikmalari, jumlar;
- tilda: fonemalar, morfemalar, so'zlar, so'z birikmalari tarkibiy sxemalari, jumalarning tarkibiy sxemalari [10].

Asosiy fonetik tashkil qilish nuqtai nazaridan nutqni vaqt miqyosini oshirishning elementar birliklarining iyerarxik qurilishi sifatida ko'rish mumkin. Iyerarxiyaning eng past darajasida ko'proq mavhum fonemalarning jismoniy realizatsiyasi sifatida qaraladigan tovushlar mavjud. Tovushlar ketma-ketligi bo'g'inlarga bo'lingan va bo'g'inlar so'zlarni tashkil qiladi (bu yerda har bir so'z bir yoki bir nechta bo'g'inlardan iborat). Keyin bir yoki bir nechta so'zlar so'zlarni tashkil qiladi. Tovushlar ba'zan segmental birliklar deb ataladi va alohida tovushlardan kattaroq vaqt o'lchovlarida sodir bo'ladigan intonatsiya kabi nutq hodisalari suprasegmental hodisalar deb ataladi. Bundan tashqari, nutq ba'zan ikki tomonlama artikulyatsiya deb ataladi. Bu nutqning mazmunli birliklari (so'zlar) hali ham ma'nodagi farqlarni anglatadigan mazmunli bo'lmagan birliklardan (tovushlar/fonemalar) iboratligini anglatadi. Barcha darajalarda birliklar va ularning nisbiy tashkil etilishi tilga bog'liq, masalan, qaysi tovushlar, bo'g'inlar va so'zlar ishlatilishi va ularga qanday qilib bir-biriga ergashishga ruxsat berilishi. Biroq, ma'lum umumiy tendensiyalar ham mavjud (shuningdek, lingvistik universallar) nutqni ishlab chiqarish va idrok etish apparatidagi cheklovlar yoki tabiiy tillarning boshqa umumiy xususiyatlari tufayli kelib chiqadi.

Nutq birliklarini muhokama qilishda ko'pincha birlik turlarini birlik belgilaridan ajratish foydalidir. Turi noyob birlik toifasiga kiradi, bunday barcha [r] tovushlari bir xil tovush turiga tegishli. Token bir turdagi individual amalga oshirishni anglatadi. Masalan; misol uchun, so'z "roar" ikki bor [r] unda ma'lumoti.

Natija. Tovushlar nutqning elementar birliklari bo'lib, ularni ishlab chiqarish uchun mas'ul bo'lgan artikulyatsion imo-ishoralar va ularni boshqa tovushlardan ajratib turadigan akustik belgilar bilan bog'liq. Fonetik transkripsiya – bu nutq fonlarini belgilar bilan belgilash jarayoni (qavs bilan belgilanadi). Fonetik transkripsiya ko'pincha xalqaro fonetik alifbo (IPA). Yuqori darajada tovushlarni unli (masalan, [a], [i] va [u]) va undoshlarga (masalan, [p], [b], [s]) bo'lish mumkin. Barcha unlilar ovozli tovushlar bo'lsa-da (qarang nutq ishlab chiqarish), undoshlar ovozli yoki ovozsiz bo'lishi mumkin [5].

Unli identifikatsiyani birlamchi aniqlovchi – bu vokal traktidagi eng tor bo'shliqning holati, asosan og'izda til holati bilan boshqariladi. Unlilarni ochiqlik/yaqinlik (til va og'izning yuqori qismi orasidagi vokal traktining eng tor qismi qanchalik keng) va "frontness/backness" (og'izdagi tilning old/orqa) bo'yicha tasniflash mumkin. Undan tashqari bir xil artikulyatsiya joyiga ega unlilar labni yaxlitlashiga qarab o'zgarishi mumkin (masalan, [o] ga qarshi [u]). Yumaloqlash paytida lablarning chiqishi vokal traktining samarali uzunligini oshiradi, shuning uchun traktning rezonans chastotalarini o'zgartiradi. "Shva" deb nomlangan maxsus unli ([<url>]) artikulyatsion konfiguratsiyaga to'g'ri keladi, bu yerda jag', lablar va til butunlay bo'shashgan, shuning uchun markaziy o'rta unliga mos keladi.

Tovushlar – bu artikulyatsion va shu bilan akustik asosga ega bo'lgan tilning tovushlari. Nutqning yana bir keng tarqalgan asosiy birligi – fonema (chiziqlar bilan belgilanadi //). Fonemalar ularning ma'nosi jihatidan belgilanadi qarama-qarshi funksiya: tilning ikki xil tovushi, agar ular so'zning ma'nosini o'zgartira olsalar, turli xil fonemalardir. Misol uchun, "mushuk" ([k] [ae] [t]) va ko'rshapalak "bat" ([b] [ae] [t]) so'zlarini ko'rib chiqing. Ingliz tilida, boshlang'ich [k] va [b] tovushlar ham alohida fonemalar bor /k/ va /b/, ular aks holda bir xil so'z ma'nosini o'zgartirish kabi. Shuni ham unutmangki, [k] [ae] [t] va [b] [ae] [t] minimal juftliklar deb ataladi, chunki ular faqat bitta fonema bilan farq qiladi. Yaxshi qoida shundaki, tovushlar artikulyatsion yoki akustik xususiyatlari bilan belgilanadi, har bir fonetik kategoriya

esa ushbu tildagi biron bir soʻzning maʼnosiga taʼsir qilmasdan bir-biri bilan almashtirilishi mumkin boʻlgan barcha mumkin boʻlgan tovushlardan iborat.

Allofonlar – bu tilda bir xil fonemani anglatadigan muqobil tovushlar. Masalan, tovushlar [r] va [l] bir xil yapon fonemasining allofonlari sifatida qaralishi mumkin, chunki ular yapon tilida yetkazilgan maʼnolarga taʼsir qilmasdan almashtirilishi mumkin. Ingliz tilida [r] va [l] allofonlar emas, chunki ular maʼnolarni ajratib turadi (masalan, “qulf” va “tosh”kabi). Aslida, tinglovchilar ona tilida fonemik kontrastni belgilamaydigan bir-biridan ona boʻlmagan fonemik kontrastlarni kamsitishda yomonlashadi. Diskriminatsiyadagi bu oʻzgarish til tajribasi bilan birga keladi va yosh chaqaloqlar mahalliy va mahalliy boʻlmagan qarama-qarshiliklarni kamsitish qobiliyatidan boshlanadi [7].

Soʻzlar – ogʻzaki (va yozma) tilning minimal maʼnoga ega birliklari, yaʼni alohida soʻz qandaydir maʼnoga ega. Aksincha, izolyatsiya qilingan tovushlar va boʻgʻinlar maʼnoga ega emas (agar bu soʻz monosyllabic boʻlmasa). Har bir soʻzda kamida bitta boʻgʻin bor va, qoida tariqasida, boʻgʻinlar soʻz chegaralarini kesib oʻtmaydi, balki ular bilan tekislanadi. Bir nechta tillarda ogʻzaki soʻzlar yozma soʻzlar bilan nisbatan yaxshi mos keladi. Biroq, nutqdagi soʻzlar pauzalar kabi aniq artikulyatsion yoki akustik belgilar bilan ajratilmaydi, yozma matn esa boʻsh joylarga aralashish orqali alohida soʻzlarni shaffof ravishda chegaralaydi [7].

Xulosa. Inson til orqali fikrni oʻylaydi, uni mukammallashtiradi, amalga oshiradi va til mavjud qilishning ramziy tizimi, nutq esa muayyan aloqa jarayonida til tizimining namoyon boʻlishi hisoblanadi. Til va nutqning asosiy tushunchalari oʻzaro bogʻliqlik va yaqin aloqa holatida boʻlib, ularning asosiy birliklari teng ravishda bogʻliqdirlar.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Croft William. Explaining language change. Pearson Education ESL. 2007. – 304 p.
2. Djumayeva N., Abdurakhmonova M. Types of Linguistic Units and Their Peculiarities. American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education. 2023. –P.491-492.
3. Geeraerts Dirk, Theories of Lexical Semantics // Oxford: Oxford University Press, 2009. – 362 p.
4. Geeraerts Dirk. Lexicography and Theories of lexical semantics”, in DURKIN Philip// The Oxford Handbook of Lexicography, Oxford: Oxford University Press, 2016. – P. 438.
5. Janet B. Pierrehumbert. The Phonology and Phonetics of English Intonation. PhD thesis, Massachusetts Institute of Technology, 1980. – 401 p.
6. Mark Seidenberg, Language at the Speed of Sight: How We Read, Why So Many Can't, and What Can Be Done About It, 2017. – 384 p.
7. Port R. All is prosody: Phones and phonemes are the ghosts of letters. Proceedings of Speech Prosody. Campinas, Brazil, 2008. – P. 7-13.
8. Лингвистический энциклопедический словарь: «Просодия». – М. 1990.
9. Маслов Ю.С. Введение в языкознание. – М., 1987. – 273 с.
10. Степанов Ю.С. Основы общего языкознания. – М. 1975. – 269 с.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 3 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).